

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 195/2019-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2019 v zložení z predsedníčky Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Aleja Slobody 1890/50, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co 61/2019-201 z 26. marca 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 61/2019-201 z 26. marca 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v procesnom postavení žalovanej 2 v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10 C 47/2018 o určenie, že nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného 1, a o určenie neplatnosti právneho úkonu (ďalej len „konanie na okresnom súde“).

Žalobkyňa v konaní na okresnom súde podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v súvislosti s nehnuteľnosťami, ktorých určenie do bezpodielového spoluvlastníctva so žalovaným 1 žiada a ktorých výlučnou vlastníčkou je v katastri nehnuteľností evidovaná sťažovateľka. Okresný súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením č. k. 10 C 47/2018-36 zo 17. decembra 2018 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) čiastočne vyhovel a uložil žalovanej 2 (sťažovateľke), aby až do právoplatného skončenia konania vo veci samej nehnuteľnosti nepredala, nezamenila, nedarovala, nevypožičala, neprenajala, nevložila do základného imania obchodnej spoločnosti, nezaťažila záložným právom alebo vecným bremenom, nezabezpečila záväzok prevodom vlastníckeho práva k nim, neudelila súhlas s ich dobrovoľnou dražbou a nezaťažila predkupným právom.

3. Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla vlastné dôvody, pre ktoré podľa jej názoru sporné nehnuteľnosti nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ako aj z jej subjektívneho pohľadu obhajovala platnosť kúpnej zmluvy, ktorou nadobudla nehnuteľnosti.

Porušenie v ústavnej sťažnosti označených práv odôvodnila sťažovateľka tvrdením, že „... žalobkyňa neosvedčila splnenie základných zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia a napadnuté uznesenie je nezákonné, nakoľko nedôvodne zasahuje do vlastníckeho práva žalovanej 2/.

Porušovateľ dôvody odvolania, ktoré sú a boli dané, ktorými sa sťažovateľka bránila proti nezákonnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, vôbec neposudzoval a nebral do úvahy, resp. konštatoval, že sú nedôvodné.

Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za arbitrárne a nezákonné.“

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol týmto nálezom: „1. Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/61/2019-201 zo dňa 26. marca 2019 bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, základné právo sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie a základné právo sťažovateľov 1/ a 2/ na vlastníctvo zaručené podľa čl. 20 ústavy a základné právo na majetok podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo dňa 06. 06. 2013.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/61/2019-201 zo dňa 26. marca 2019.

3. Zároveň sťažovateľka žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia...“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

11. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

12. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. a) až g) zákona o ústavnom súde.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

14. Jadrom ústavnej sťažnosti je nespokojnosť sťažovateľky s nariadením neodkladného opatrenia, ktorým jej okresný súd, resp. krajský súd zakázal nakladať s nehnuteľnosťami až do právoplatného skončenia konania vo veci určenia, že nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a určenia neplatnosti právneho úkonu.

Argumentácia sťažovateľky smeruje ku skutkovým okolnostiam, o ktorých tvrdí, že zakladajú jej dobromyseľné oprávnené vlastníctvo. Porušenie svojich práv potom odvíja od nedostatočného posúdenia týchto okolností zo strany všeobecných súdov.

15. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že neodkladné opatrenie podľa Civilného sporového poriadku je jedným zo zabezpečovacích inštitútov civilného procesu, ktorého zabezpečovacia funkcia má za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v jeho priebehu nastať. Dočasnosť tohto opatrenia ako jeho základný znak znamená, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi

subjektmi. Nariadením nezískava jeden z účastníkov práva, o ktorých sa má rozhodovať v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov (m. m. I. ÚS 42/2018).

16. Z uvedených dôvodov je preto ústavný súd vo svojej judikatúre zdržanlivý v prieskume uznesení, ktorými sa rozhoduje iba o neodkladných opatreniach (porovnaj II. ÚS 261/2013, I. ÚS 141/2017).

17. V nadväznosti na citované považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že aj v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základnému právu na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť najmä náležite odôvodnené (I. ÚS 42/2018).

18. Z uvedených dôvodov ústavný súd skúmal obsah ústavnej sťažnosti a uznesenia krajského súdu, či konajúcim súdom zvolená interpretácia právnych predpisov nebola neodôvodnená až do takej miery, že by to mohlo mať za následok porušenie označených práv.

19. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd reagoval na argumentáciu sťažovateľky ústavne akceptovateľným spôsobom, z napadnutého uznesenia je zrejmé, na základe akých právnych predpisov rozhodol a akými úvahami sa spravoval.

Krajský súd konštatoval, že po preskúmaní uznesenia okresného súdu, ako aj spisového materiálu sa so závermi okresného súdu stotožnil a na zdôraznenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s odvolacími námietkami sťažovateľky v závere uviedol: *„Odvolacia argumentácia žalovanej v 2/ rade za daného a osvedčeného skutkového stavu neumožňovala uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv ako má sám.“*

20. Ústavný súd vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľky o arbitrárnom posudzovaní veci samej o neodkladnom opatrení konštatuje, že takéto tvrdenie sťažovateľky nemá oporu v odôvodnení napadnutého uznesenia, v ktorom sa krajský súd dôsledne vysporiadal so všetkými okolnosťami rozhodnými pre nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom objasnil skutkový základ veci a aplikáciu právnej úpravy neodkladného opatrenia, ktorá nie je v rozpore s jej zmyslom a účelom. Nesúhlas sťažovateľky s uznesením krajského súdu nemôže sám osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto rozhodnutia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Ústavný súd nezistil žiadne ústavnoprávne vady napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré by odôvodňovali zásah do napadnutého uznesenia krajského súdu v súlade s jeho právomocami, a preto podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

21. Pokiaľ ide o rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, táto vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke neodkladných (predbežných) opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch (pozri rozhodnutie *Apis v. Slovenská republika* č. 39754/98 z 10. 1. 2000, v ktorom sa konštatovala neaplikovateľnosť čl. 6 dohovoru *ratione materiae* v konaní o zrušení predbežného opatrenia).

22. Reflektujúc na uvedené východiská, ústavný súd konštatuje, že realizácia inštitútu predbežného opatrenia ako zabezpečovacieho prostriedku v civilnom procese nemôže sama osebe opodstatniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyplývajúceho z ústavy alebo dohovoru, pretože zákon poskytuje účastníkovi, proti ktorému smeruje výrok rozhodnutia o predbežnom opatrení, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom takéhoto rozhodnutia aj počas konania vo veci samej. Keďže teda túto ochranu považuje ústavný súd jednak za účinnú a jednak za dostupnú, účastník súdneho konania sa jej preto nemôže súčasne dovoľávať

aj prostredníctvom sťažnosti pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 37/00, I. ÚS 49/ 07, III. ÚS 281/07, III. ÚS 502/2017, III. ÚS 76/2015).

Na základe uvedených záverov aj v tejto časti je potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

23. Sťažovateľka porušenie základného práva podľa čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu odvíja od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) napadnutým uznesením krajského súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú, konštatuje, že v takom prípade nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

24. Ústavný súd zároveň konštatuje, že uvedené práva sú právami hmotnej povahy. Právne závery uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia nemajú spojitost s označenými právami hmotnoprávneho charakteru. Ústavný súd považuje závery krajského súdu za dostačujúce pre konštatovanie, že neexistuje relevantná súvislosť medzi namietaným porušením označených práv hmotného charakteru na jednej strane a napadnutým uznesením na strane druhej, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

25. Iba na záver ústavný súd dodáva, že pokiaľ sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti uviedla „... základné právo sťažovateľov 1/ a 2/...“, ústavný súd považuje takéto označenie iba za pisársku chybu a postavením žalovaného 1 v konaní pred ústavným súdom sa nezaoberal aj vzhľadom na skutočnosť, že odvolanie proti uzneseniu okresného súdu podala zrejme iba sťažovateľka.

26. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv, dospel k záveru, že je potrebné ústavnú sťažnosť ako celok odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2019